

Slovensko društvo
HOSPIC

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC

PROGRAM DELA ZA LETO
2026

KAZALO

UVOD	2
PROGRAMI SLOVENSKEGA DRUŠTVA HOSPIC	3
Hospic – Spremljanje umirajočih bolnikov in njihovih svojcev na domu	3
Načrtovanje aktivnosti v letu 2026	3
Sodelovanje s strokovnimi službami	4
Aktivnosti na področju pridobivanja oz. ohranjanja prepoznavnosti programa	5
Izboljšanje timskega pristopa v obravnavi uporabnikov	6
Predlogi za pridobivanje dodatnih sredstev za izvajanje programa	7
Žalovanje odraslih, otrok in mladostnikov	8
Namen in cilji programa	8
Načrtovano število uporabnikov na programu v letu 2025	8
Načrt dela na programu za leto 2026	9
Prostovoljstvo	11
Namen in cilji programa	11
Trajanje programa	11
Vsebina in aktivnosti programa	11
Načrtovane aktivnosti leta 2026	11
Detabuizacija smrti	13
Načrtovane aktivnosti leta 2026	13
Pridobivanje sredstev v društvu	14
Pridobivanje donatorskih in sponzorskih sredstev	14
Projekti in prijave na razpise	15

UVOD

Slovensko društvo Hospic je nevladna, nepridobitna in humanitarna organizacija posebnega družbenega pomena. Dejavnost oskrbe, ki jo izvaja društvo, temelji na mednarodno uveljavljenih standardih in poudarjenima osebnem pristopu ter odnosu. V skladu z načeli hospica so vse storitve za uporabnike brezplačne. Območni odbori društva tvorijo tako lokalno kot nacionalno mrežo timov za razvoj celostne Hospic (zdravstveno-psihosocialne) oskrbe, zato društvo predstavlja enega ključnih nosilcev razvoja modela hospic paliativne oskrbe v Sloveniji. Društvo je organizirano po teritorialnem načelu, kar pomeni, da programe izvaja dvanajst območnih odborov po vsej Sloveniji; s tem zagotavlja prisotnost v vseh regijah države. Prostor območnih odborov so v Ljubljani, Mariboru, Velenju, Celju, Radovljici, Slovenj Gradcu, Murski Soboti, Novem mestu, Ajdovščini, Novi Gorici, Kopru, Pivki in Nazarjih.

Društvo si prizadeva širiti dejavnost vzporedno s potrebami posameznih regij in z zmožnostmi lokalnih skupnosti. S pomočjo javne podpore si prizadeva za finančno neodvisnost in stabilizacijo, predvsem pa politično ter religiozno neopredeljenost. Je edina nevladna, neprofitna in humanitarna organizacija s področja hospic paliativne oskrbe, ki deluje v javnem interesu.

Leta 2026 bodo prizadevanja še naprej usmerjena na področje zagovorništva in zaščito bolnikov, starejših, mlajših ter nasploh šibkejših členov naše družbe. Utrjevali bomo svoje temeljno poslanstvo, ohranjali ugled v širši javnosti in delovali v smeri finančno vzdržnega poslovanja.

PROGRAMI SLOVENSKEGA DRUŠTVA HOSPIC

Hospic – Spremljanje umirajočih bolnikov in njihovih svojcev na domu

Program Hospic – spremljanje umirajočih in njihovih svojcev na domu, ki se izvaja že od leta 1996, je temeljni program društva in zajema celostno oskrbo hudo bolnih v zaključni fazi bolezni ter njihovih svojcev tam, kjer so nastanjeni, predvsem na domovih, v bolnišnicah in domovih za ostarele (DSO).

Namen programa je nuditi strokovno timsko obravnavo, zdravstveno vzgojno in psihosocialno podporo v težkih trenutkih družine, ki se sooča z boleznijo.

Dodatno za podporo uporabnikom izvajamo program Spremljanje bolnikov s kronično neozdravljivo boleznijo in njihovih svojcev. Neozdravljive kronične bolezni so skupina raznolikih bolezenskih stanj s skupnim imenovalcem kroničnega, napredujočega in pogosto življenjsko ogrožajočega poteka. Večinoma so neozdravljive; ljudem s postavljeno diagnozo velikokrat znižajo kakovost življenja. Pomembna skupna značilnost tovrstnih bolezni je tudi visoka potreba po psihosocialni podpori in zahtevni zdravstveni oskrbi. Zdravstvena oskrba pa večinoma zajema zapletene in dolgotrajne diagnostične postopke, pri katerih tako bolnik kot svojci potrebujejo veliko opore ter opolnomočenja.

Skupna značilnost obeh programov je podpora umirajočemu in svojcem tam, kjer se nahajajo. Razlikujeta se po dolžini spremljanja. V prvem primeru gre za kratkotrajno spremljanje, ki traja največ eno leto. Program spremljanja kronično bolnih pa omogoča podporo tudi po preteku tega obdobja, če je potreba še vedno prisotna. Razlika je tudi v sofinanciranju, saj je prvi program pretežno financiran s sredstvi Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ), drugi pa iz sredstev Ministrstva za zdravje (MZ).

Načrtovanje aktivnosti v letu 2026

Načrtovane izboljšave leta 2026:

- spodbujanje prostovoljstva – prostovoljci kot strokovni delavci (usposobljeni podatki oceno stanja v družini);
- razvoj seniorstva;
- redni tedenski in mesečni timski sestanki;
- redni obiski območnih odborov, ki jih opravljajo vodje programov;
- kontinuiteta sodelovanja s primarno in sekundarno ravno – aktivno vključevanje hospica v sistem;
- sodelovanje z lokalnimi razvojnimi službami;
- postavljanje standardov in normativov hospic oskrbe;
- razvoj hospic skupin za samopomoč v DSO-jih.

Načrt dela za leto 2026

Načrtovano število uporabnikov po območnih odborih, za leto 2026 je smiselno usklajeno z doseženimi rezultati posameznega območnega odbora in njegovo kadrovske postavitvijo oziroma zaposlenimi ali s prostovoljci, saj na nekaterih od območnih odborov delujejo zgolj in samo prostovoljci s podporo najbližjega strokovnega delavca. Pri pregledu števila spremljanj skozi leta ugotavljamo, da se število uporabnikov poveča na tistih odborih, kjer zaposleni strokovni delavec dela aktivno na vseh programih in se vključuje v delovanje tudi v okolju. Zanesljivost strokovnih delavcev omogoča stabilno sodelovanje z institucijami v zdravstvu in socialnem varstvu, kar posledično povzroči tudi povečanje števila spremljanj. Število uporabnikov narašča tudi zaradi

posrednega dela z uporabniki v skupinah, ki jih prostovoljci in zaposleni organizirajo v domovih starejših, medgeneracijskih centrih ipd. Društvo s to metodo dela podpira uporabnike in odpira prostor za vzpostavljanje odnosa v procesu bodočih spremljanj aktivno umirajočih.

OBMOČNI ODBOR	Število uporabnikov leta 2024	Načrtovano število uporabnikov za leto 2026
Celje	369	400
Dolenjska, Posavje in Bela krajina	88	140
Gorenjska	27	40
Koroška	105	130
Ljubljana	188	350
Maribor	326	400
Murska Sobota	33	80
Primorsko-Notranjska	67	70
Severna Primorska	39	70
Slovenska Istra	106	200
Velenje	54	50
Zgornja Savinjska dolina	58	70
SKUPAJ	1.434	2.000

Sodelovanje s strokovnimi službami

Prihodnje leto bomo nadaljevali s kontinuiranimi sestanki v okviru programa Hospic – spremljanje na vseh ravneh. Načrtujemo nadaljevanje sodelovanj:

- srečanje dvakrat letno v Murski Soboti na posvetu vseh organizacij, delujočih v Pomurju, ki ga enkrat organizira CSD in enkrat NIJZ.
- Enkrat mesečno srečanje z mobilnim paliativnim timom Maribor.
- Enkrat mesečno srečanje na Centru za pomoč na domu Maribor (s centrom za pomoč na domu, patronažo, Centrom za socialno delo, socialno službo univerzitetnega kličnega centra, centrom za duševno zdravje in Kralji ulice).
- Enkrat na dva meseca srečanje v Zdravstvenem domu Adolfa Drolca Maribor (s patronažnimi medicinskimi sestrami, centrom za socialno delo, z mobilnim paliativnim timom, centrom za pomoč na domu, vodjo družinskih zdravnikov).
- Sestanek v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana v prostorih kliničnega oddelka za nevrofiziologijo.
- Timski sestanek ALS, ki se ga redno udeležuje strokovna delavka OO Ljubljana in je vezni člen za vse bolnike po Sloveniji na drugih območnih odborih.
- Z mobilnim paliativnim timom na ONKO Ljubljana (tedensko ali na 14 dni v stiku po telefonu za predajo bolnikov).
- Z mobilnim paliativnim timom Splošne bolnišnice Novo mesto (v stiku po telefonu za predajo bolnikov).
- Redna tedenska srečanja v okviru mobilnega paliativnega tima Splošne bolnišnice Celje.

- Mesečna srečanja na primarni ravni v ZD Celje (s patronažnimi sestrami, z družinskimi zdravniki, vodjo mobilnega paliativnega tima).

Prakse kontinuiranega sodelovanja želimo leta 2026 širiti na tistih območnih odborih, kjer bo to mogoče, usklajeno z zaposlenim kompetentnim strokovnim kadrom znotraj Slovenskega društva Hospic.

Aktivnosti na področju pridobivanja oz. ohranjanja prepoznavnosti programa

Uporabniki pogosto izražajo stisko zaradi pomanjkanja negovalnih storitev na domu in stacionarnih oblik namestitvev v zadnjem življenjskem obdobju (Hiše hospica). Izražajo tudi razočaranje, ker v sistemu javnega zdravstva ne naletijo na sogovornika, ki bi jih podprl in jim sočutno ter odkrito predstavil potek zadnjega življenjskega obdobja. Zdravstveni sistem še vedno v pretežnem delu zagovarja zdravstveno in medicinsko obravnavo, spregledan pa je pomen psihosocialne ter duhovne podpore v zadnjem življenjskem obdobju. V neenakopravnem položaju so področja, na katerih ne delujejo mobilni paliativni timi, in obrobna območja. Pomembna sta tudi občutek varnosti in 24/7 dostopnost, ki jo društvo svojim uporabnikom zagotavlja. Uporabniki namreč pogosto povedo, da se v zahtevnih situacijah ne morejo obrniti na druge institucije – še posebej ne takrat, ko jih res potrebujejo. Na te stiske sicer odgovarjamo v skladu s svojimi zmožnostmi, vendar bi lahko izboljšali razmere s kontinuiranim sodelovanjem z zdravstvenimi institucijami in sistemsko vključitvijo v tim, kot je praksa v tujini (Avstriji, Nemčiji in drugod).

Na območjih, kjer strokovni delavci v javnem zdravstvu in socialnem varstvu Slovensko društvo Hospic prepoznajo kot kompetentno organizacijo, ki lahko prispeva h kakovosti zadnjega življenjskega obdobja, in ga kot takega predstavijo uporabnikom, pogosto prihaja do sodelovanja. Še vedno pa se pojavljajo zgodbe ljudi, ki izvedo za društvo drugje ali prepozno in je tudi nadaljnje sodelovanje z osebnimi zdravniki ter ostalimi službami oteženo (niso pripravljene izdati napotnice za Ambulanto za terapijo bolečine ipd.). Iz zgodb razberemo, da ljudje umirajo v bolečinah, ker niso seznanjeni z možnimi oblikami pomoči, saj paliativni timi ne pokrivajo celotnega območja Republike Slovenije. Najpogosteje ne pride do vključitve, ko uporabniki niso seznanjeni z možnimi oblikami pomoči, ker teh podatkov bodisi ne dobijo na vstopni točki (v zdravstvenih domovih, na CSD-jih, v SVZ-jih ipd.) bodisi ni potrebe po vključitvi Slovenskega društva Hospic (zaradi dobre podprtosti razpoložljivih služb v javnem sektorju in urejenih medosebnih odnosov ter široke socialne mreže). Vse ocene temeljijo na izkušnjah, zgodbah ljudi s terena. Prav tako se dogaja, da poznajo društvo, a se ne želijo vključiti. Na strokovnih timih in drugih oblikah sodelovanja z zunanjimi strokovnimi službami strokovni delavci društva prejmejo informacije o napotitvah v program, vendar se bolniki ali svojci iz različnih razlogov ne odločijo vedno za vključitev: v ozadju je tudi strah pred soočenjem z minljivostjo. Zaznavamo, da je spremljanje umirajočih še vedno tabu. Nekateri svojci tudi prepozno pokličejo. Prepoznavamo veliko potrebo po odločnejši seznaitvi strokovne javnosti o pomenu sporočanja oblik pomoči, ki jih nudi nevladni sektor. Ocenjujemo, da lahko institucije v javnem sektorju (CSD-ji, DSO-ji, VDC-ji idr.) uporabnike seznani z oblikami pomoči, ki jih nudi Slovensko društvo Hospic. Pri tem so morebiti potrebna odločnejša navodila financerja oziroma drugostopenjskega organa, ki bi z okrožnico lahko pozval institucije, naj uporabnike seznani z oblikami pomoči. Prav tako izvajamo izobraževanja za splošno in strokovno javnost, s katerimi udeležence seznanim z oblikami nudene pomoči, pa tudi odgovorimo na morebitna vprašanja. Aktivnejša spodbuda MDDSZ bi tako lahko prispevala k večji prepoznavnosti naših storitev.

V prihodnje si bomo prizadevali povečati kontinuiteto sodelovanja v tistih okoljih, kjer še nismo prepoznani in sprejeti. Na tem področju so najpomembnejši mreženje z vladnimi in nevladnimi organizacijami na nacionalni ravni, izvajanje izobraževanj in predstavitev programa strokovnim ter zdravstvenim delavcem, šolstvu in širši javnosti.

Izboljšanje timskega pristopa v obravnavi uporabnikov

Prostovoljstvo v društvu je bistvenega pomena in je pomemben element kakovosti storitev. Posamezni odbori, ki delujejo povsem prostovoljsko, pa so učinkoviti zgolj, če jih vodi upokojeni strokovni delavec, podprt z administrativnim delavcem. V prihodnje želimo razviti tim socialnega delavca in medicinske sestre ter vzpostaviti aktivno sodelovanje v mreži socialno-zdravstvenih storitev. V ta namen bomo vzpostavili kontinuirano sodelovanje na primarni in sekundarni ravni na tistih območnih odborih, kjer tovrstno sodelovanje še ni razvito, in ga ohranili tam, kjer je že vzpostavljeno.

Slovensko društvo Hospic si zadnja tri leta intenzivno prizadeva za profesionalizacijo dejavnosti. Poleg že utečenih podpornih stalnih dejavnosti (rednih supervizij, intervizij, izobraževanj itn.) uvajamo nove organizacijske metode dela. Digitalizacija je omogočila kontinuirano sodelovanje vseh zaposlenih v društvu kljub lokacijski razpršenosti. Kakovost dejavnosti tako zagotavljamo z rednimi tedenskimi timskimi sestanki na vsakem območnem odboru v živo. Ker so nekateri območni odbori brez strokovnega delavca ali je ta tam sam, se strokovni delavci udeležujejo sestankov drugih odborov prek aplikacije *MS Teams*. To omogoča stalno izobraževanje in usposabljanje na socialnem ter zdravstvenem področju, hkrati pa zagotavlja sprotno razbremenitev strokovnih delavcev pri dilemah iz prakse. Ves čas si prizadevamo povezovati ti dve pomembni področji, ki lahko zgolj skupaj učinkovito odgovarjata na potrebe zadnjega življenjskega obdobja. Poleg tega smo uvedli redne mesečne nacionalne time za vsak program, ki se ga udeležujejo vsi zaposleni in tako zagotavljajo usklajenost ter pogoje za tekoče prepoznavanje ovir in pomanjkljivosti na terenu in njihovo odpravljanje. Vodje programov bodo še naprej izvajali redne preglede, obiskovali območne odbore in pregledali delovanje, kar je nujno ravno zaradi fluktuacije kadra. Vzpostavili smo delovne skupine za izboljšanje področja varstva osebnih podatkov, priprave standardov in normativov hospic dejavnosti ter izobraževanj. Vzporedno pa razvijamo nove programe, ki odgovarjajo na potrebe uporabnikov. Glede na težave, ki jih zaznavamo v praksi, bi želeli od financerja sistemsko podporo glede obveščanja o možnih oblikah podpore, ki jo nudi društvo na vse pristojne institucije (CSD-je, DSO-je, zdravstvene domove in splošne bolnišnice) predvsem na tistih območjih, kjer ni paliativnih mobilnih timov. Prav tako bi bila potrebna usmeritev za povečanje izobraževalnih programov, namenjenih tistim, ki se neposredno srečujejo s to ciljno skupino v zgoraj navedenih institucijah, kar zahtevajo tudi razmere pretežno starajoče se družbe. Potrebovali bi tudi usmeritve glede pridobivanja dovoljenj za dodatne razvojne dejavnosti, s katerimi bi lahko zagotovili stalen vir financiranja za že uvedene dejavnosti. Tako bi lahko z novimi razvojnimi projekti širili podporno dejavnost za ranljive skupine, ki jih sicer v obstoječih razmerah ne bo mogoče podpreti. V preteklih dveh letih se je izkazala velika potreba po dodatnih negovalnih storitvah, skupnostni obravnavi in manjših stacionarnih oblikah namestitve, ki bi delovale po principu Hospic oskrbe.

V več krajih po RS se pojavljajo predlogi in ponudbe za podaritev nepremičnin, ki bi se z nekaj vložnega denarja lahko spremenile v manjše Hospic stacionarne oblike, vendar pa zakonodaja ne ureja namestitve, ki bi temeljila na socialnovarstvenem in ne na medicinskem modelu. Tudi lokalne skupnosti kažejo interes za iskanje finančnih sredstev za razvoj takih oblik oskrbe v zadnjem življenjskem obdobju, a ker ni pravne podlage, razvoj ni mogoč. V tem delu vidimo odločevalce in pristojna ministrstva kot odgovorne za zagotovitev usposobljenih strokovnjakov, ki

bi pripravili sistemsko raziskavo ter ustrezne pravne podlage za razvoj socialnega modela Hiše hospica in celotne hospic dejavnosti. Takšen model bi omogočil racionalnejšo organizacijo oskrbe v primerjavi s trenutno veljavno pravno ureditvijo. Namen stacionarne Hospic oskrbe je lajšanje težav v zadnjem obdobju življenja, ko je zdravljenje že zaključeno. Tovrstni uporabniki ne potrebujejo 24-urne medicinske oziroma zdravstvene oskrbe, temveč zgolj sočutno oskrbo, ki se zagotavlja z ustrezno usposobljenostjo tako strokovnega kadra, laičnega kadra in prostovoljcev. Strokovni delavci morajo biti usposobljeni prepoznati potek zadnjega življenjskega obdobja in pogostih zapletov. Vzpostaviti je treba ustrezen sistem medsebojnega sodelovanja in informiranja za uporabnika vseh pomembnih institucij (zdravstva, socialnega varstva, Hiše hospic), s čimer bi zdravstvo razbremenili nepotrebnih obiskov, prav tako pa bi zmanjšali obisk urgentnih centrov ter zagotovili večjo kakovost zadnjega življenjskega obdobja uporabnikov. V tem delu bi potrebovali konkretizirano strokovno podporo za razvoj socialnega oziroma hibridnega modela hospic oskrbe.

Društvo primarno želi okrepiti podporo umirajočih tam, kjer se nahajajo in si želijo umreti. Zaradi tega želimo okrepiti vključevanje prostovoljcev in spodbujanje družbe k aktivni podpori šibkejšim v zadnjem življenjskem obdobju.

Nadaljevali bomo s sodelovanjem med območnimi odbori z nacionalnimi in razširjenimi timskimi sestanki, z izmenjavo informacij in izkušenj na področju strokovnega dela in s poenotenim načinom obravnave, kjer je to mogoče. Različna kadrovska podprtost namreč ne omogoča poenotene obravnave. Zaradi tega načrtujemo vzpostavitev »prostovoljskih« strokovnih delavcev na območnih odborih, kjer ni zaposlenega strokovnega delavca. Med prostovoljci bomo skušali najti prostovoljce zdravstvene in socialne stroke ter zanje pripraviti izobraževanja, ki jih bodo usposobila za vstopanje v družine in opravljanje celostne ocene potreb družine. Povezali se bomo z društvom medicinskih sester in v njihovih vrstah skušali najti upokojene medicinske sestre, ki bi bile pripravljene opravljati tovrstne naloge v okviru seniorstva.

Program javnih del na določenih območjih predstavlja izjemno pomemben del podpore razvoja hospic dejavnosti.

Predlogi za pridobivanje dodatnih sredstev za izvajanje programa

- Aktivno sodelovanje z zaposlenimi na oddelkih za družbene dejavnosti na lokalnih ravneh omogoča sprotno pridobivanje informacij o aktualnih razpisih za dodeljevanje finančnih sredstev, na katere se bomo prijavljali.
- Ažurno sledenje razpisom na nacionalni ravni in glede na razpisane pogoje prijavljanje na razpise ter projekte.
- Pridobivanje sredstev v sodelovanju z lokalnimi donatorji.
- Razvoj tržnih oblik dejavnosti, ki bodo omogočale razvoj neodvisne dejavnosti.
- Trženje razvitega certifikata *Sočutno podjetje* in drugih oblik storitev.

Žalovanje odraslih, otrok in mladostnikov

Žalovanje lahko opišemo kot globoko žalost, ki prizadene vse vidike posameznikovega življenja; psihološkega, čustvenega, duhovnega in odnosnega. Kakšen bo naš odziv na proces žalovanja, je odvisno od tega, kakšno izgubo smo doživeli in kako smo bili v preteklosti soočeni ter naučeni glede izražanja čustva žalosti. Naša žalost je individualna, tako kot je individualno naše življenje. V ICD-10 1 (Mednarodni klasifikaciji bolezni) je žalovanje umeščeno med prilagoditvene motnje, saj izguba bližnje osebe močno spremeni in pretrese varen ter poznan vsakdan žalujočega.

Program *Žalovanje odraslih, otrok in mladostnikov* je usmerjen v sprejemanje žalovanja kot del življenja, s katerim se srečajo vsi. Učinki delujejo preventivno in ščitijo pred travmatičnimi posledicami, ki jih lahko povzroči potlačeno žalovanje in napačna, neučinkovita podpora. Program je namenjen žalujočim odraslim, otrokom in mladostnikom.

Namen in cilji programa

Program je usmerjen v preprečevanje, lajšanje in zmanjševanje psihosocialnih ter drugih stisk žalujočih. Z aktivnostmi v programu društvo prispeva k zmanjševanju vrzeli na področju neenakosti pri obravnavi žalujočih. Program prav tako prispeva k izpolnjevanju *Resolucije nacionalnega programa duševnega zdravja 2018–2028* (Uradni list RS, št. 24/18), saj s psihosocialno podporo žalujočim doprinese k preventivi na področju duševnih motenj in skrbi za duševno zdravje ranljivih skupin prebivalstva RS. Z osveščanjem splošne in strokovne javnosti ponudnik prispeva k povečevanju pismenosti o duševnem zdravju ter razvoju psihološke odpornosti. Program pomoči odraslim po izgubi bližnje osebe je edinstven program v slovenskem prostoru.

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je leta 2023 umrlo 21.400 prebivalcev oziroma skoraj 55 ljudi dnevno. To je bilo za 5 % manj kot leto pred tem in za 8 % manj kot leta 2021 (SURS 2024). Ocenjuje se, da vsak umrl v hudi stiski zapusti 4–6 ljudi, med njimi tudi najmlajše, otroke in najstnike (Irgl 2018, 122). Glede na podatke o vključenih uporabnikih število ljudi, ki potrebuje pomoč ob izgubi bližnje osebe, iz leta v leto narašča. Čeprav se v Sloveniji s procesom žalovanja vsakodnevno sooča vedno več ljudi, večjih prizadevanj za iskanje sistemskih rešitev na tem področju ni mogoče zaslediti. Slovensko društvo Hospic na podlagi dolgoletnih izkušenj ugotavlja, da javni programi podpore pogosto neustrezno obravnavajo segment žalovanja.

Načrtovano število uporabnikov na programu v letu 2025

Glede na prijavo na *Javni razpis za razvojne socialnovarstvene programe za leto 2025* je skupno število načrtovanih uporabnikov 660; 440 občasno in 220 kontinuirano vključenih uporabnikov.

¹ Verzija 2019, V. poglavje, Mentalne in razvojne motnje, F 43.2 (Mednarodna klasifikacija bolezni).

² Irgl, Violeta. 2018. *Zakaj tako boli? Ko zaradi samomora izgubimo najbližje*. Maribor: Ozara Slovenija.

OBMOČNI ODBOR	Načrtovano število uporabnikov leta 2025
Celje	70
Dolenjska, Posavje in Bela krajina	20
Gorenjska	20
Koroška	70
Ljubljana	130
Maribor	130
Murska Sobota	70
Primorsko-Notranjska	25
Severna Primorska	20
Slovenska Istra	70
Velenje	20
Zgornja Savinjska dolina	15
SKUPAJ	660

Načrt dela na programu za leto 2026

- Izvedba nadaljnjega notranjega izobraževanja za zaposlene in prostovoljce za delo z žalujočimi odraslimi. Izobraževanje se bo predvidoma izvedlo marca ali aprila 2026.
- Tabor za Levjesrčne 2026.
- Tabor za starše 2026.
- Celodnevne intenzivne priprave na oba tabora bodo potekale en teden pred njuno izvedbo (v soboto).
- Vikend intenziv za delo z žalujočimi, ki poteka vsako leto na Možnici, se preimenuje v Vikend intenziv za delo z uporabniki društva na vseh programih (t. i. ZUP 2) in se prenese v organizacijo na program *Prostovoljstvo*. Vodja programa *Žalovanje odraslih, otrok in mladostnikov* vodi programa *Prostovoljstvo* preda vso potrebno dokumentacijo in usmeritve za organizacijo, komunikacijo ter izvedbo vikend intenziva.
- Na podlagi prijav na Vikend intenziv Možnica 2025 se te prenesejo v leto 2026 in naredi se nabor udeležencev iz že obstoječih prijav (prednost imajo vsi, ki se leta 2025 niso mogli udeležiti.)
- Tabor za otroke, ki se doma soočajo z neozdravljivo boleznijo, se prenese na program *Detabuizacija*, saj je tržne narave. Organizacija, vodenje in izvedba še naprej ostanejo pod vodstvom Mihe Zimška. Vodja programa *Detabuizacija* prevzame le komunikacijo in pomoč pri urejanju ter organizaciji izvedbe in komunikaciji z Združenjem Europa Donna ter s finančno službo Slovenskega društva Hospic. Vodja programa *Žalovanje odraslih, otrok in mladostnikov* vodi programa *Detabuizacija* preda vso potrebno dokumentacijo in usmeritve za komunikacijo z vsemi deležniki.
- Vikend skupina za žalujoče starše in žalujoče odrasle po specifični izgubi.

- Na podlagi evalvacije Tabora Levjesrčnih 2025 sta v načrtu delno preoblikovanje in posodobitev delavnic na taboru Levjesrčnih, ki bodo bistveno primernejše za mladostnike starosti od 14 do 17 let.
- Glede na izkazane potrebe v letu 2025 – željo mladostnikov, starih od 15 do 18 let, po krajših oblikah tabora – se po potrebi organizira Vikend skupina za mladostnike v navedeni starostni skupini.
- Načrtujemo pridobivanje soglasij delodajalcev prostovoljcev Slovenskega društva Hospic, da bi jim po taboru omogočili dela prost dan. Prav tako bi bilo smiselno razmisliti o pridobivanju donacij za različna »razvajanja«, ki bi jih podarili najaktivnejšim prostovoljcem na programu.
- Iskanje dodatnih virov financiranja in donatorskih sredstev za dopolnitev manjkajočega deleža (cca. 35 %) financiranja programa MDSDSZ ter tabora za otroke in mladostnike.
- Obnovitev prijave na obstoječe razpise za sofinanciranje in iskanje novih možnih razpisov za sofinanciranje programa.
- Za sofinanciranje tabora se bo nagovorilo pretekle udeležence Tabora Levjesrčnih, da postanejo botri žalujočim otrokom in s tem ohranjajo možnost izvedbe tabora.
- Ohranjanje in nadgradnja obstoječih aktivnosti ter delovanja na programu.
- Krepitev sodelovanja med posameznimi območnimi odbori.
- Krepitev izmenjave dobrih praks in izkušenj za delo z žalujočimi na nacionalnih timskih sestankih, vključno z internimi izobraževanji.
- Priprava konkretno opredeljenih smernic za delo na programu.
- Krepitev števila izvajalcev za potrebe izobraževanj na programu.

Prostovoljstvo

Prostovoljci so srce našega društva. Prostovoljstvo v Slovenskem društvu Hospic pomeni dovoliti si stopiti na novo, še neodkrito življenjsko pot. Pot, po kateri prostovoljci zajadrajajo v globine notranjega sveta, se učijo poslušati in slišati, videti tisto, kar je pomembno, ter pot, ki nas vse uči, kako si dovoliti čutiti – tudi tisto, česar ni enostavno čutiti.

Namen in cilji programa

Usposobiti prostovoljce za delo z umirajočimi in svojci v času bolezni ter pozneje z žalujočimi.

Usposabljammo jih za vstop v družino, komunikacijo z bolniki in svojci, senzibiliziramo jih za potrebe bolnikov ter oblike sočutnega pristopa.

Vzpostavljanje pozitivne skupinske dinamike med prostovoljci in njihovo povezovanje s celotnim timom omogoča oblikovanje močne podporne mreže, ki uporabnikom nudi kakovostno celotno podporo, prostovoljce pa varuje pred izgorelostjo.

Trajanje programa

Program se izvaja že 30 let neprekinjeno skozi vse leto na vseh dvanajstih območnih odborih društva.

Vsebina in aktivnosti programa

Prostovoljci pomenijo za društvo neprecenljivo vrednost v materialnem in duhovnem smislu.

Čas bolezni, poslavljanja in žalovanja je najtežji čas v življenju vsakega človeka in njegovih bližnjih. Prostovoljci v društvu Hospic iskreno in z ljubeznijo podarjajo del svojega časa sočloveku, s čimer bogatijo življenje obeh.

V Slovenskem društvu Hospic lahko prostovoljci delujejo v vseh programih društva.

Kandidati za prostovoljstvo po predhodnem razgovoru in nekajmesečni aktivnosti na odboru podpišejo skupen dogovor za vse programe društva. Takoj po vstopu lahko opravljajo administrativno-kreativna dela; uporabnikom lahko pomagajo šele po dokončanem Začetnem usposabljanju za prostovoljce (ZUP). Pozneje opravijo 42-urni ZUP, ki poteka v sklopu dvanajstih srečanj prek Zooma in dodatnega srečanja v živo, lahko pa vseh dvanajst srečanj opravijo tudi v celoti v živo. Nadaljevalno usposabljanje se odvija v obliki rednih mesečnih srečanj in posebnih delavnic za delo z vsemi žalujočimi ter z organiziranimi dogodki.

Načrtovane aktivnosti leta 2026

V načrtu ostaja kot prednostna naloga ohranjanje in motiviranje obstoječih prostovoljcev v okviru dejavnosti posameznih odborov in nacionalnih aktivnosti. Poleg tega načrt zajema aktiviranje večjega dela prostovoljcev v aktivnosti društva in podporo odborom pri pridobivanju novih prostovoljcev ter izvedbi začetnih usposabljanj. Predvidene aktivnosti:

- 3–4 ZUP-i za nove prostovoljce po Sloveniji (ali v živo ali po Zoomu);
- 120–144 mesečnih srečanj v območnih odborih (OO): 10–12-krat letno na vsakem odboru (v društvu je 12 OO) – v obliki intervizije, študije primerov;
- 6–8 krajših delavnic in predavanj (s ciljem poglobljanja znanja, izmenjave izkušenj, razčiščevanja dilem);
- 1-krat letno dodatno Interno usposabljanje za delo z žalujočimi (IUŽ);

- 1-krat letno dodatno usposabljanje na temo žalovanja odraslih – vikend intenziv Možnica;
- 1-krat letno dodatno usposabljanje za sodelovanje na taboru žalujočih otrok;
- 1–2-krat letno srečanje prostovoljcev iz vseh OO (predavanje z gostom in družabni del ali v sklopu obletnic OO);
- 5-krat letno spletna srečanja vodij prostovoljcev in predsednikov odborov;
- 2-krat letno srečanje vodij prostovoljcev (s ciljem skupnega načrtovanja, zbiranja idej, izmenjave praks s posameznih OO, motiviranja za delo s prostovoljci);
- 1-krat letno srečanje prostovoljcev po odborih z vodjo programa *Prostovoljstvo* (skupno 12 srečanj);
- 2-krat letno srečanje predsednikov Območnih odborov;
- supervizije prek Zooma – po potrebi;
- supervizije lokalno po odborih v živo 40-krat letno;
- sodelovanje prostovoljcev pri nacionalnih projektih (v sodelovanju z Naravoslovnotehniško fakulteto z video posnetki; pri projektu *podcasti*; projektu *Facing Death*, projektu *Drevo za življenje*, projektu *IMRO*);
- prijave na razpise za *Naj prostovoljce*, *Naj mentorje*;
- medodborska povezovanja.

Detabuizacija smrti

V okviru programu *Detabuizacija smrti* si društvo prizadeva preseči tabuje, strahove in lastne omejitve, povezane z boleznijo, s smrtjo in z žalovanjem. Spodbujamo sočuten odnos do ljudi, ki se znajdejo v stiskah ob diagnozi neozdravljive bolezni, ob soočanju z umiranjem bližnjega in žalovanjem. Splošno in strokovno javnost ozaveščamo o minljivosti življenja ter poskušamo spreminjati odnos do smrti in žalovanja. Predavanja, delavnice, predstavitve, javni pogovori, intervencije na družbenih omrežjih odpirajo prostor za pogovor o minevanju, smrti in žalovanju. S tem delovanjem pa v zavest sodobne družbe ne prinašamo samo smrti in razmišljanja o njej, ampak prispevamo k njeni večji sočutnosti in strpnosti.

Načrtovane aktivnosti leta 2026

Načrt dela je pripravljen na podlagi programov dela vseh dvanajstih območnih odborov.

Hospickafeji: Potekajo na vseh OO-jih. Izbiri gostov bomo namenili še večjo pozornost (k sodelovanju bomo povabili znane osebnosti na državni in lokalni ravni).

Sočutne točke: Poleg že obstoječih bomo širili njihovo mrežo. Prioriteta pri iskanju lokacij sočutnih točk bodo zdravstvene organizacije.

Fotografska razstava: Potujoči fotografski razstavi ob 25-letnici društva je bila dodana fotografska razstava o aktualnih dogodkih leta 2025, ki je že na voljo za gostovanja po celi državi.

Izobraževanje: Na tem področju bomo posodobili že obstoječa izobraževanja in glede na aktualna povpraševanja pripravili nova. Posebna pozornost bo namenjena sodelovanju s srednjimi šolami in fakultetami za spodbujanje mladih pri vključevanju v dejavnosti društva in opravljanju obveznih praks pri nas. Še naprej bomo sodelovali s podiplomskimi študenti pri raziskovanju in razvoju dejavnosti, povezanih z delovanjem našega društva. Okrepili bomo sodelovanje z organizacijami, ki že pripravljajo podiplomska izobraževanja iz specialnih znanj iz hospic in paliativne oskrbe.

Brošure: Skrbeli bomo za aktualnost obstoječih brošur in po potrebi uvajanju novih.

Ostalo: Nadaljevali bomo s predstavitvami na državni in lokalni ravni. Okrepili bomo mreženje s sorodnimi društvi in z organizacijami. Območni odbori bodo okrepili povezovanje s sistemom javnega in socialnega zdravstva (MPT, CSD, ZD, DSO, CDZO itd.) ter z drugimi organizacijami v lokalnem okolju z namenom vplivati na odločevalce v sistemu dolgotrajne oskrbe in hospic oskrbe na domu.

Za medijsko podporo vseh dogodkov bo še bolj skrbela naša sodelavka na področju PR.

PRIDOBIVANJE SREDSTEV V DRUŠTVU

Po izračunih okvirno 30 % finančnih sredstev vsako leto pridobimo z donacijami in lastnimi viri, zato je treba posebno pozornost nameniti pridobivanju donatorskih sredstev ter prijavam na različne lokalne, regionalne, nacionalne in evropske razpise. Leta 2026 bo Slovensko društvo Hospic nadaljevalo z aktivnostmi za pridobivanje donatorskih sredstev in redno spremljalo objave razpisov s področja svojega delovanja.

Pridobivanje donatorskih in sponzorskih sredstev

Leta 2026 bo Slovensko društvo Hospic nadaljevalo s prizadevanji za pridobivanje donatorskih sredstev s pomočjo posameznikov, podjetij, organizacij, donacijskih akcij na spletni strani in družbenih omrežij, namenitve dela dohodnine ter medijskega sponzorstva dogodkov. V ta namen bo redno komuniciralo s potencialnimi donatorji in z mediji ter redno spremljalo različne razpise za oddajo vlog za donatorska in sponzorska sredstva. Donatorska sredstva se bodo leta 2026 pridobivala na lokalni in regionalni ravni po območnih odborih ter na nacionalni ravni v okviru uprave društva. Pri tem bodo vsi vključeni uporabljali enotne predloge (povabila k sodelovanju, logotipe, zahvale idr.), skladne s celostno podobo Slovenskega društva Hospic. Društvo se bo zavzemalo za pridobitev čim večjega števila večjih, stalnih donatorjev in z njimi redno vzdrževalo dobro sodelovanje (pisalo poročila o opravljenih dogodkih idr.)

Leta 2026 bo društvo oblikovalo strategijo za pridobitev čim večjega števila finančnih sredstev z namenitvijo 1 % dohodnine. Podjetja bo društvo skušalo spodbuditi k sodelovanju s povabilom k pridobitvi certifikata *Sočutno podjetje*, katerega vsebine so bile razvite v okviru projekta IMRO, financiranega iz Norveškega finančnega mehanizma.

PROJEKTI IN PRIJAVE NA RAZPISE

Leta 2026 namerava društvo prispevati k ohranjanju trajnosti projektnih aktivnosti in rezultatov dolgoročno zastavljenih projektov, kot so ***Drevo za življenje, Facing Death*** in ***IMRO*** (Hospic pristop za razbremenitev delovno aktivnih moških in žensk, ki skrbijo za bolne in umirajoče svoje).

Nadaljevale se bodo aktivnosti projektov ***Pot mentorstva, rasti in sočutja*** (Ministrstvo za javno upravo, 2025–2026), v katerem društvo nastopa kot vodilni partner, ter ***PALI-CARE*** (Interreg Slovenija–Hrvaška, 2024–2026), v katerem društvo sodeluje kot projektni partner.

Leta 2026 bo Slovensko društvo Hospic kot vodilni partner nadaljevalo z izvajanjem projekta ***Srce za srce – mreža podpore za vse generacije*** (Evropski sklad za regionalni razvoj, 2025–2027), ki od novembra 2025 poteka v okviru uresničevanja ciljev in ukrepov *Strategije lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Dolenjska in Bela krajina za programsko obdobje 2021–2027*.

Slovensko društvo Hospic leta 2026 načrtuje redno spremljanje objav razpisov s področja delovanja društva (žalovanja, prostovoljstva, spremljanja, kulture, detabuizacije idr.) na lokalni, regionalni, nacionalni in EU ravni. Skladno s potrebami društva in z razpoložljivostjo notranjih virov se bo redno odzivalo na razpise. Ohranjalo bo aktivno sodelovanje z institucijami, ki delujejo na področjih družbene dejavnosti na nacionalnih in lokalnih ravneh, ter tako pridobivalo ažurne informacije o aktualnih možnostih dodeljevanja finančnih sredstev.

Vsebino programa so pripravili:

Alenka Križnik, Tamara Zemlič Radović, Andreja Cilenšek, Darja Jeraj, Jani Kramar, Martina Robnik, Tadeja Gotar in Lea Vodišek

Zbrali in uredili:

Lea Vodišek in Katarina Čermelj

Lektoriranje:

Agnes Kojc

Ljubljana, 19. 11. 2025

Podpis odgovorne osebe:

Renata Jakob Roban, predsednica društva

